

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem, ve věci

žalobce: A. K.
e. č. X
st. přísl. X
t. č. pobytem X

zast. JUDr. Martinem Šmerdou, advokátem
sídlem Vránova 756/39, Brno

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra České republiky
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2022, č. j. OAM-117/ZA-ZA11-D07-2022,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.
- IV. Ustanovenému zástupci JUDr. Martinovi Šmerdovi, advokátovi se sídlem Vránova 756/39 **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 12 342 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Krajského soudu v Brně. Náklady právního zastoupení nese stát.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Včas podanou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ nebo „zdejší soud“) žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2022, č. j. OAM-117/ZA-ZA11-D07-2022 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž byla jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany posouzena jako nepřípustná a řízení o ní bylo zastaveno podle ust. § 25 písm. i) ve spojení s ust. § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o azylu“). Současně bylo podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), rozhodnuto o tom, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je Polská republika.

II. Žaloba a její doplnění

2. Žalobce především namítal, že rozhodnutí žalovaného je nezákonné a nepřezkoumatelné, a to s ohledem na vady předcházejícího správního řízení. Správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. V rozporu s tím bylo řízení jednostranné a neobjektivní. Rozhodnutí je nedostatečně odůvodněné a chybně vyložené.
3. Žalobce dále namítal, že použité informace nejsou aktuální. Rovněž namítal, že byl porušen § 12 zákona o azylu, neboť žalobce splňuje podmínky zakotvené v § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu z toho důvodu, že měl odůvodněný strach z pronásledování kvůli jeho sexuální orientaci. Žalobce nesouhlasí s tím, jaké závěry žalovaný vyvodil z jeho výpovědi a jednak ze shromážděných informací o politické a bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv v Arménii. Skutečnosti uvedené v jeho výpovědi pak prokazují pronásledování, jemuž byl vystaven.
4. Žalobce dále namítal, že nezákonnost rozhodnutí žalovaného spatřuje zejména v porušení hierarchie kritérií pro určení příslušného členského státu dle Dublinského nařízení, přičemž nemělo být aplikováno kritérium dle článku 12, tj. vydávání povolení k pobytu nebo víz, ale některého z kritérií následujících. Pro aplikaci čl. 12 je nutná existence platného povolení k pobytu. Žalovaný pak ve svém rozhodnutí uvádí, že ke dni 14. 2. 2022, kdy žalobce učinil prohlášení o mezinárodní ochraně, byl držitelem dlouhodobého víza č. 101685636 vydaného Polskou republikou pro pobyt od 20. 5. 2021 do 15. 11. 2021. Jednalo se tedy o vízum, které dne 14. 2. 2022, již platné nebylo.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě především uvedl, že žalobní námitky považuje za nedůvodné.

IV. Jednání před soudem

6. Žalobce při jednání především uvedl, že na území ČR má osobní vazby, neboť jeho přítel je občanem ČR. Vztah trvá 3 roky, počal ještě před podáním žádosti o mezinárodní ochranu. S přítelem žijí ve společné domácnosti a plánují uzavření registrovaného partnerství. Dále uvedl, že Polsko je výrazně katolická země s negativním vztahem k menšinám.
7. Žalovaný při jednání především uvedl, že k aplikaci čl. 12 není nutná existence platného povolení k pobytu. Žalobce dokázal realizovat vztah s přítelem i před jeho pobytem v ČR, a tudíž se nebude jednat o takový zásah. Po vyřešení žádosti o mezinárodní ochranu v Polsku se mohou rozhodnout, kde budou realizovat svůj rodinný život.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána osobou oprávněnou (ust. § 65 odst. 1 s. ř. s.), ve lhůtě stanovené v ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu.
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
10. Žaloba **není důvodná**.
11. Podle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III „žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III“. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které „není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.“.
12. Podle čl. 12 odst. 1 dublinského nařízení, pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal. Podle odstavce 2 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. [810/2009](#) ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech⁽¹⁴⁾. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát. Podle odstavce 3 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem více platných povolení k pobytu nebo víz vydaných

různými členskými státy, přejímají členské státy příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v tomto pořadí: a) členský stát, který vydal povolení k pobytu přiznávající právo na nejdelší pobyt, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který vydal povolení k pobytu, jehož doba platnosti skončí jako poslední; b) členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední, pokud se jedná o stejný druh víz; c) pokud se jedná o různé druhy víz, členský stát, který udělil vízum s nejdelší dobou platnosti, nebo pokud jsou doby platnosti stejné, členský stát, který udělil vízum, jehož doba platnosti skončí jako poslední. Podle odstavce 4 téhož ustanovení pokud je žadatel držitelem pouze jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před méně než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před méně než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, použijí se odstavce 1, 2 a 3, dokud žadatel neopustil území členských států. Pokud je žadatel držitelem jednoho nebo více povolení k pobytu, jejichž platnost skončila před více než dvěma roky, nebo jednoho či více víz, jejichž platnost skončila před více než šesti měsíci a na základě nichž mohl vstoupit na území členského státu, a pokud žadatel neopustil území členských států, je příslušný členský stát, ve kterém byla podána žádost o mezinárodní ochranu. Podle článku 7 odst. 1 Dublinského nařízení členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.

13. Soud dále k věci uvádí, že mezi účastníky není sporné, že žalobce požádal v ČR o mezinárodní ochranu dne 14. 2. 2022. Rovněž není sporné, že v této době byl žalobce držitelem dlouhodobého víza č. 101685636 vydaného Polskou republikou s možností více vstupů s maximální délkou pobytu 180 dní ode dne 20. 5. 2021 do dne 15. 11. 2021. Podle názoru soudu tak bylo namístě aplikovat čl. 12 odst. 4, neboť od platnosti víza v době podání žádosti neuplynulo 6 měsíců, a tudíž příslušným k posouzení je Polská republika. Z obsahu napadeného rozhodnutí je navíc zřejmé, že správní orgán požádal Polskou republiku dne 21. 2. 2022 o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a dne 23. 2. 2022 obdržel správní orgán informaci, že Polská republika uznala svou příslušnost k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce. Žalovaný tak nepochybil, pokud rozhodl, že i po uplynutí platnosti víza lze aplikovat článek 12 odst. 4 Dublinského nařízení, a tudíž k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušná Polská republika. Soud proto neshledal žalobní námitku důvodnou.
14. Soud k věci dále s ohledem na obecné námitky žalobce uvádí, že podle čl. 3 odst. 1 věty druhé dublinského nařízení *žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III.* Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 věty druhé, dle které *není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.*
15. V rámci dublinského systému tedy nelze premisťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení nebo podmínky přijetí žadatelů o mezinárodní ochranu vykazují natolik závažné, tedy systémové nedostatky z hlediska závazných standardů

Společného evropského azylového systému (resp. z hlediska srovnatelných závazků ostatních zemí dublinského systému, které nejsou právními předpisy Společného evropského azylového systému v té či oné míře vázány). Tyto systémové nedostatky musejí dosahovat intenzity, že by v případě přemístění žadatele do dané země dublinského systému vzniklo riziko nelidského či ponižujícího zacházení s tímto žadatelem, rozporné s požadavky zejména čl. 4 Listiny základních práv EU, resp. čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jak byly konkretizovány v judikatuře Soudního dvora Evropské unie a Evropského soudu pro lidská práva (přímo k možnosti vzniku takové újmy v rámci uplatňování dublinského systému srov. zejména rozsudky velkého senátu Soudního dvora ze dne 21. 12. 2011, *N. S. a M. E.*, C-411/10 a C-493/10, ze dne 14. 11. 2013, *Puid*, C-4/11, a ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12; a dále rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 1. 2011 ve věci *M. S. S. proti Belgii a Řecku*, stížnost č. 30696/09, a ze dne 4. 11. 2014 ve věci *Tarakhel proti Švýcarsku*, stížnost č. 29217/12).

16. Nejvyšší správní soud v této souvislosti již vyslovil, že úvaha správního orgánu týkající se možnosti přemístění žadatele ve smyslu čl. 3 odst. 2 druhého pododstavce dublinského nařízení musí být obsažena v každém rozhodnutí o přemístění žadatele, bez ohledu na to, do jaké země má být žadatel přemístěn (viz rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 - 27). Tyto závěry správního orgánu musí mít oporu ve zprávách o fungování azylového systému v tomto státě, případně v dalších podkladech, které budou obsaženy ve správním spise (rozsudek ze dne 12. 9. 2016, č. j. 5 Azs 195/2016 - 22).
17. Napadené rozhodnutí žalobce tyto úvahy obsahuje. Je v něm popsáno řízení o mezinárodní ochraně v polském právním řádu, dostupné opravné prostředky, kapacita jednotlivých přijímacích středisek a postup v případě, kdy je žadatel do Polska přemístěn podle dublinského nařízení. Žalobce v napadeném rozhodnutí rovněž konstatuje, že na úrovni EU ani Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí, dle kterého by v Polsku existovaly systémové nedostatky, co se azylového řízení a přijímacích podmínek týče. Takové stanovisko nepřijal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Žalobce v rozhodnutí rovněž uvedl, že Polsko je bezpečnou zemí původu pro ČR i ostatní členské státy EU, ratifikovalo a dodržuje mezinárodní smlouvy o ochraně lidských práv a ročně zde žádají o mezinárodní ochranu tisíce uprchlíků.
18. Nejvyšší správní soud přitom v mnoha svých rozhodnutích (např. ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 Azs 38/2017 - 73, či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 7 Azs 39/2019 - 39), ve kterých přezkoumával hodnocení existence systémových nedostatků v Polsku, hodnotil jako dostatečné posouzení stěžovatele, který ve správních rozhodnutích otázku vypořádal obdobným způsobem jako v nyní projednávaném případě. Z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena právě pouze zpráva Informace OAMP k Polsku, vycházející z více zdrojů, a že kasační soud ji v rámci správního řízení obecně považuje za dostatečný podklad.

19. Žalovaný ve svých úvahách vycházel z Informace OAMP ze dne 22. 4. 2022 – Polsko – Azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém. Žalovaný přitom hodnotí i situace ukrajinských uprchlíků od ruské invaze na Ukrajinu dne 24. 2. 2022 a její vliv na standartní žádosti o mezinárodní ochranu. S podklady pro rozhodnutí byl žalobce řádně seznámen, nic dalšího doložit nepožadoval.
20. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 7. 6. 2016, č. j. 8 Azs 18/2016 – 52, společný evropský azylový systém je „založen na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznámá, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení.“
21. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostacích v azylovém řízení, jež by důkladně podepřel relevantními důkazy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně lze vycházet z rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, ve kterém bylo v bodu [90] uvedeno, že, „*má-li soud, který rozhoduje o oprávněném prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob.*“ K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech okolnostech případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 192/2020 – 27).
22. Takové pochybnosti, které by výše uvedenou domněnku vyvrátily, v předcházejícím ani soudním řízení nevystaly. Naopak lze souhlasit se žalovaným v tom, že Polsko je členským státem Evropské unie a dalších lidskoprávních organizací, přičemž ho nelze ani z jiných důvodů považovat za zemi, ve které by se závažné systémové nedostatky vyskytovaly.
23. V tomto směru lze podpůrně odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016-24, ve kterém bylo uvedeno, že: „*Polská republika je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. Žádné informace ani skutečnosti ani nenasvědčují tomu, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Není znám žádný případ zavlčení žadatele o azyl z Polské republiky na Ukrajinu. Posouzení žádosti stěžovatelky v Polské republice proto nevede k vážné obavě podle čl. 3 odst. 2 věty druhé Nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně individuálně posuzovány. Za situace, kdy instituce působící v oblasti práv uprchlíků, resp. žadatelů o mezinárodní ochranu, mají dostatečné možnosti k tomu, aby stav v jednotlivých zemích monitorovaly, lze oprávněně*

očekávat, že by na existující vážné nedostatky upozornily. Řeč přitom není jen o soudních institucích, tedy o Evropském soudu pro lidská práva a Soudním dvoru Evropské unie, jejichž rozhodnutí logicky přicházejí s určitým časovým odstupem, ale především o Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, případně o Evropském podpůrném úřadu pro otázky azylu a dalších organizacích, ať už vládních či nevládních. Pokud žádná z těchto institucí nevydala prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek, nelze k takovému závěru dospět pouze na základě informací, že v Polsku je mezinárodní ochrana přiznávána v menším procentu případů než v některých jiných členských státech.“ (k tomu srov. také rozhodnutí NSS ze dne 25. 5. 2017, č. j. 7 Azs 38/2017-73, ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016-26, a ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016-37).“ Nelze přitom dospět k závěru, že potíže žalobce se soukromými osobami kvůli jeho sexuální orientaci (posmívání, urážky, drobné fyzické útoky, potíže v zaměstnání) by Polská republika podporovala a v případě, že by se žalobce obrátil se žádostí o pomoc na polské státní orgány, by se mu takové pomoci nedostalo. Soud neshledal, že by v Polské republice docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie.

24. Nezákonnost napadeného rozhodnutí pak žalobce spatřoval v tom, že žalovaný řádně nezohlednil jím uváděné okolnosti svědčící o tom, že byl v zemi původu vystaven pronásledování ve smyslu zákona o azylu. K tomu krajský soud uvádí, že žalovaný na základě dotčené právní úpravy rozhodl o zastavení řízení ve vazbě na skutečnost, že státem příslušným k posouzení podané žádosti je v souladu s Dublinským nařízením Polská republika. Okolnosti vycestování žalobce ze země původu a případná rizika spojená s jeho nuceným návratem proto budou z logiky věci řádně zohledněny až v kontextu posouzení žádosti o mezinárodní ochranu ze strany polských orgánů veřejné moci.
25. Soud se dále s ohledem na tvrzení žalobce, že má na území ČR partnera, zabýval aplikací čl. 17. Čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III uvádí, že *(o)dchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.*
26. Otázkou, zda správní orgán, který rozhoduje o určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a konstatuje příslušnost jiného státu, je povinen zabývat se v odůvodnění svého rozhodnutí také tím, proč nevyužil diskrečního oprávnění dle čl. 17 odst. 1, se Nejvyšší správní soud již zabýval, přičemž v usnesení ze dne 28. 7. 2016, č. j. 9 Azs 118/2016 – 36, a v rozsudku ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 – 26, dospěl k závěru, že obecně není správní orgán povinen odůvodňovat, proč nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 nařízení Dublin III. V rozsudku ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, Nejvyšší správní soud

tyto závěry upřesnil a konstatoval: „(...) diskrece je v právním státě vždy nějak omezena nebo vymezena, a není a nemůže být nelimitována, neboť v opačném případě by byl vytvářen prostor pro libovůli, která je nepřijatelná. Ani správní uvážení ohledně toho, zda bude aplikováno správní uvážení obsažené v čl. 17 odst. 1 nařízení, tak nelze provádět zcela neomezeně. (...) Vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17. odst. 1 nařízení Dublin III učinit. Případy hodné zvláštního zřetele nelze žádným vyčerpávajícím způsobem obecně popsat, přesto však v rámci nich jsou patrné dvě významnější skupiny, které lze typově charakterizovat: V první řadě případy, kdy má žadatel o mezinárodní ochranu zvláštní vztah k České republice, resp. Česká republika má zvláštní zájem na jeho ochraně (např. za prokázané služby našemu státu či pro jiný specifický vztah k němu). Další skupinou jsou případy, kdy by aplikace určené příslušnosti jiného členského státu mohla mít nežádoucí důsledky jiné než takové, s nimiž samotné nařízení Dublin III typově počítá a pro něž stanovuje konkrétní specifická pravidla (viz jeho čl. 3 odst. 2). V druhé z popsanych typových skupin případů je v první řadě na místě nejprve zkoumat, zda by tyto důsledky mohly skutečně s významnou pravděpodobností nastat, a pokud ano, zda stát příslušný dle nařízení může sám učinit opatření, která by zajistila ochranu žadatele před těmito důsledky.“ (srov. bod 31 až 33 odůvodnění). Dále doplnil, že „(...)užití diskrečního oprávnění podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III má být vyhrazeno jen vsutku výjimečným případům, kterých bude v porovnání s celkovým obvyklým počtem řešených žádostí o azyl výrazná menšina. Úvahu o tom, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění podle výše zmíněného ustanovení, je proto správní orgán povinen učinit a ve svém rozhodnutí přezkoumatelným způsobem projevit jen tehdy, vyjdou-li v řízení najevo takové okolnosti, z nichž je patrné, že uvedené úvahy je v konkrétním případě třeba. Nevýjdou-li žádné takové okolnosti najevo, absence zmínky o diskrečním oprávnění nečiní rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů (...).“ (srov. bod 34) Nejvyšší správní soud tedy v posledním citovaném rozsudku dospěl k právnímu závěru, že pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, správní orgán je povinen učinit úvahu, zda případně neuplatnit diskreční oprávnění. Tyto závěry poté potvrdil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 1. 2017, 5 Azs 229/2016 - 44, v němž uvedl: „Na druhé straně nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění (byť není možné a priori vyloučit důvody jiné) vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odůvodnění nařízení Dublin III takto: „Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.“

27. Soud k věci dále uvádí, že podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41, rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, usnesení ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 – 48, či rozsudek ze dne 26. 10. 2016, č. j. 1 Azs 214/2016 – 32), z níž vyplývá, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je samotný

žadatel o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení stíhá žadatele o udělení mezinárodní ochrany a správní orgán tedy nemá povinnost hodnotit v řízení jiné skutečnosti než ty, které uvádí žadatel, či za něj azylově relevantní důvody dokonce domýšlet. V rámci pohovoru žalobce uvedl, že v ČR má známého, který má zájem o hlubší vztah s ním. Chtěl by se žalobcem bydlet. V době pohovoru (18. 2. 2022) žalobce uvedl, že se znají 10 dnů, že je to starší pán. Dále žalobce uvedl, že je HIV pozitivní, přičemž v Arménii dostává každého půl roku speciální léky. V rámci seznámení se s podklady pro rozhodnutí žalobce dne 9. 5. 2022 uvedl, že s přítelem nesdílí společnou domácnost, pouze jej navštěvuje. Potřebuje určitý čas, cítit lásku a teprve poté by chtěl vyřídit papírově jejich vztah. Chtěli by společně cestovat, poznat se. Potom se rozhodnou, zda chtějí uzavřít registrované partnerství.

28. K ustanovení čl. 17 odst. 1 se vyjádřil SD EU v rozsudku ze dne 16. 2. 2017, *C. K. a další v. Republika Slovenija*, C-578/16, ECLI:EU:C:2017:127 (dostupné na <http://eur-lex.europa.eu>). Tento rozsudek se týkal předběžné otázky Slovinska ze dne 21. 11. 2016 a otázky přemístění závažně nemocného žadatele o azyl do Chorvatska, státu příslušného k posouzení jeho žádosti. Soudní dvůr v této věci dospěl k závěru, že výklad čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III představuje otázku výkladu unijního práva. Dále dospěl k závěru, že článek 4 Listiny základních práv Evropské unie (zákaz mučení a nelidského či ponižujícího zacházení anebo trestu) musí být vykládán v tom smyslu, že „i při neexistenci závažných důvodů se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům v členském státě příslušném pro posouzení žádosti o azyl, lze přemístění žadatele o azyl v rámci nařízení Dublin III provést pouze za podmínky, které vylučují, že toto přemístění s sebou ponese skutečné a prokázané riziko, že dotyčná osoba bude vystavena nelidskému či ponižujícímu zacházení ve smyslu tohoto článku.“ Soudní dvůr dále konstatoval, že pokud členský stát zjistí, že „zdravotní stav dotyčného žadatele o azyl se v krátké době nezlepší nebo že odklad řízení po dlouhou dobu může zhoršit stav dotyčné osoby, může se dožadující členský stát rozhodnout, že žádost přezkoumá sám, přičemž uplatní „diskreční ustanovení“ stanovené v čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Článek 17 odst. 1 tohoto nařízení vykládaný ve světle článku 4 Listiny nelze vykládat tak, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, ukládá tomuto členskému státu povinnost, aby uvedené ustanovení uplatnil.“
29. Soud k věci uvádí, že žalovaný se aplikací čl. 17 Dublinského nařízení zabýval na str. 6 až 8 svého rozhodnutí. Soud se ztotožňuje s argumentací žalovaného, že zdravotní stav žalobce při dodržení užívání předepsané medikace nebrání tomu, aby nemohl být přemístěn do Polské republiky. Žalobce takovou skutečnost ani netvrdil.
30. Pro nyní posuzovaný případ, kdy žalobce namítá zásah do rodinného života, jsou rozhodné již citované závěry z rozsudků ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, a ze dne 12. 1. 2017, č. j. 5 Azs 229/2016 – 44, v nichž soud dovodil, že v případech hodných zvláštního zřetele je povinností správního orgánu odůvodnit nevyužití diskrečního oprávnění. Dublinské nařízení výslovně nepočítá s kritériem určení příslušnosti založeným na legálním pobytu rodiny žadatele o mezinárodní ochranu, nejsou-li tito rodinní příslušníci zároveň žadateli o udělení mezinárodní ochrany či poživateli mezinárodní ochrany. Žalovaný se námitkou zásahu do rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy a nevyužitím diskrečního opatření dle § 17 Dublinského nařízení

zabýval. V době jeho rozhodnutí žalobce nesdílel s přítelem společnou domácnost, vzájemně se poznávali a teprve podle toho se měli rozhodnout, zda uzavřou registrované partnerství. Žalobce se svým přítelem seznámil až v únoru roku 2022. Na základě skutečností uvedených žalobcem žalovaný shledal, že není důvod k využití diskrečního ustanovení dle § 17 Dublinského nařízení, přičemž nepřekročil zákonné limity svého správního uvážení (srov. podrobněji k limitům správního uvážení ve vztahu k čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III rozsudek ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016 – 24).

31. Při jednání před soudem žalobce uvedl, že jejich vztah trvá 3 roky a počal mnohem dříve, než podal žádost o mezinárodní ochranu. S přítelem žijí ve společné domácnosti a plánují uzavření registrovaného partnerství. Soud k věci jednak uvádí, že skutečnosti o délce vztahu sdělené při soudním jednání se rozcházejí s tím, co žalobce uvedl ve správním řízení. I kdyby se však jednalo o tvrzený vztah v délce tří let, tak se z velké části jednalo o vztah takzvaně na dálku bez osobního kontaktu, neboť žalobce v ČR déle době pobývá až od února tohoto roku. Stejně tak by tedy odloučení v řádu měsíců neznamenal (doba posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v Polsku) takový zásah, že by bylo třeba aplikovat čl. 17 Dublinského nařízení. V případě uzavření registrovaného partnerství je i na žalobci, aby případně využil možnost legalizace pobytu cestou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Důvodem k aplikaci článku 17 Dublinského nařízení pak není, že Polsko je katolická země či, že tam nelze uzavřít registrované partnerství.
32. S ohledem na výše uvedené dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný se v napadeném rozhodnutí možností předání žalobce do Polska ve vazbě na čl. 3 odst. 2 a s čl. 17 nařízení Dublin III dostatečně zabýval a jeho úvahy mají oporu v podkladech správního spisu, které žalobce konkrétně nezpochybnil.

VI. Závěr a náklady řízení

33. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
34. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, pročez se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).
35. Ustanovenému zástupci žalobce soud přiznal odměnu za zastupování v tomto řízení na náklady státu (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovený zástupce má právo na odměnu, která se skládá z nákladů právního zastoupení ve smyslu vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, které spočívají ve třech úkonech právní služby: převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) cit. vyhlášky, sepsání žaloby podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky, účast na jednání na soudu dle § 11 odst. 1 písm. g) v sazbě 3100 Kč

za každý úkon právní služby. K těmto úkonům právní služby náleží též náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Celkově tedy odměna za právní zastupování činí 10 200 Kč. Jelikož zástupce žalobce doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil krajský soud částku odměny za právní zastoupení o tuto daň (21 %). Celkem tedy ustanovenému zástupci přísluší na jeho odměně za právní zastoupení v předmětné věci částka 12 342 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 28. července 2022

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce